

ನೇಸರು

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ

Nesaru Tingalole

Vol XXXIII - 3

March 2015

PAGES 12

ಸಮಸ್ತ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಹಿಳಾ ದಿನಾಚರಣೆಯ
ಹಾರ್ದಿಕ ಶುಭಾಶಯಗಳು

The Mysore Association, Bombay

393, Bhau Daji Road, Matunga, Mumbai - 400 019.

Tel.: 2402 4647, 2403 7065 • Fax : 2401 0574

Email : mysoreassociation.mumbai@gmail.com

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ
ಮುಂಬಯಿ ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿ
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಇವರ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಬಂಗಾರ ಹಬ್ಬದ
ದತ್ತಿ ಉಪನ್ಯಾಸ - 2015

ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ವೇಳೆ : ಶನಿವಾರ 28.03.2015
ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 04.00ರಿಂದ
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು : ಶ್ರೀಮತಿ ರಜನಿ ನರಹಳ್ಳಿ
ಡಾ. ನರಹಳ್ಳಿ ಬಾಲಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ
ವಿಷಯ : ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಅವರ ಕಾವ್ಯ
ಕೃತಿ ಬಿಡುಗಡೆ : ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎ.ಎನ್. ಪ್ರಸಾದ್ ವಿರಚಿತ
'ಸುಮ ಸಂಚಯ'
ಕೃತಿಯ ಕುರಿತು : ಡಾ. ಬಿ. ಆರ್. ಮಂಜುನಾಥ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಕಮಲ
ಸ್ಥಳ : ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಸಭಾಗೃಹ,
393 ಭಾವು ದಾಜಿ ರಸ್ತೆ, ಮಾತುಂಗ, ಮುಂಬಯಿ

ತಮಗೆಲ್ಲ ರಿಗೂ ಹಾರ್ಡಿಕ ಸ್ವಾಗತ

ಡಾ| ವೈ. ಡಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ ಡಾ| ಜಿ. ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯ
ಗೌ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ,
ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್, ಮುಂಬಯಿ ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಮಾತುಂಗ, ಮುಂಬಯಿ-400 019 ವಿದ್ಯಾನಗರಿ, ಮುಂಬಯಿ-400 098
☎ 022- 2402 4647 ☎ 022-26543530

MATRIMONIAL

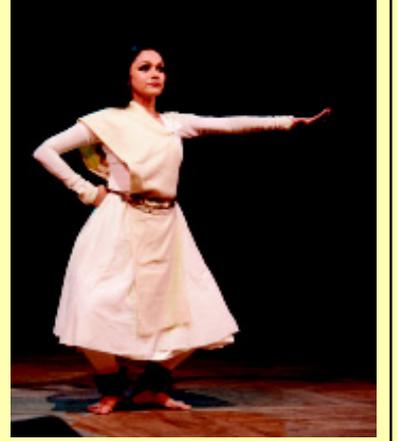
For a Brahmin boy, B.Tech, 28 years, 5' 7", Kashyapa Gothra, Punarvasu Nakshatra, (Vrishabha rashi), working as Lieutenant in Indian Navy (Defense Ministry, Govt of India). Alliance invited from qualified girls. Contact : Krishna Kumar, 088974 36362, 98690 16896, R-022-2557 2858, Email: krisbarc@gmail.com

***

Wanted Bride from Hoysala Karnataka Smartha Brahmin Family Age between 25-28 year, Height 5.5" for Graduate with Tour and Travels Diploma working in Travel Company as Senior Sales Executive (Bharadwaja Gotra). Contact No. Mr. K.S.Prakash Rao 7678074904 /67104310

Manjula Amaresh presented Akka Mahadevi

Kalashree Rama Vaidyanathan Presented Saint Janabai & lalded with live orchestra

Cookery Cookery & Craft Expertise by Students of IX Standard At NKES

ಗೌ. ಸಂಪಾದಕರು :

ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಸತೀಶ್

❖ ❖ ❖

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ:

ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ್

ಕೆ. ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ

ನಾರಾಯಣ ನವಿಲೇಕರ್

ಗಣಪತಿ ಶಂಕರಲಿಂಗ

ನೀಲಕಂಠ ಮೇಡರ್

❖ ❖ ❖

ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರತಿನಿಧಿ :

ಎಂ.ಎ.ಎನ್. ಪ್ರಸಾದ್

❖ ❖ ❖

ನೇಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಬರಹಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಲೇಖಕರೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಅಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ. - ಸಂ

The views expressed by the contributors in this journal are theirs and not of the Association and the Association is not in anyway responsible for the same.

- Ed.

❖ ❖ ❖

ಸಂಪರ್ಕ ವಿಳಾಸ :

ನೇಸರು

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್

393, ಭಾವು ದಾಜಿ ರಸ್ತೆ,

ಮಾಟುಂಗ,

ಮುಂಬಯಿ-400 019.

☎ 24024647 / 2403 7065

Fax : 2401 0574

Email :

mysoreassociation.mumbai@gmail.com

Website :

www.mysoreassociation.in

ನೇಸರು ತಿಂಗಳೋಲೆ

ಸಂಪುಟ 32

ಮಾರ್ಚ್ 2015

ಸಂಚಿಕೆ 3

ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸವೇ ಬಾಳಿಗೆ ನೋಪಾನ

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವಿರಿಸಿರುವ ಅಚಲ ನಂಬಿಕೆ, ವಿಶ್ವಾಸ ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಗಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಗೂ ಅಂತ್ಯವಿದ್ದೇ ಇದೆ. ನಾಳಿನ ಭಯಕ್ಕೆ ಇಂದಿನ ದಿನವನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂಜಾನೆಯ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುವ ಹೂವುಗಳಿಗೆ ತಾವು ಒಂದು ದಿನದ ಅತಿಥಿ, ಈ ಕ್ಷಣಿಕ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಯಾಕೆ ಅರಳಬೇಕು ಹಾಗೆ ಮುದುಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಎಂದು ಯಾಕೆ ಅನಿಸುದಿಲ್ಲ. ಮೃಗ ಪಕ್ಷಿಗಳಂತೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೇಕೆ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ? ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನೆಲ್ಲೂ ಓದಿದ ಕವಿತೆಯೊಂದು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ.

“ಹಾರಾಡೋ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಬಾನಲ್ಲಿ ನೀ ನೋಡು

ಬೀಜವ ಬಿತ್ತೋಲ್ಲಾ, ಕೂಡಿಸಿಡೋಲ್ಲ

ಹೊತ್ತೊತ್ತಿಗೆ ತುತ್ತು ಕೂಳನ್ನು

ನೀಡಲು ದೇವನು ಮರೆತಿಲ್ಲ” - (ಅನಾಮಿಕ)

ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ದಿನವನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದ ಯೋಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಆನಂದದಿಂದ ಅನುಭವಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಬದುಕಿನ ಬಗೆಗಿರುವ ಅಚಲವಾದ ನಂಬಿಕೆ. ನಾವು ಮನುಷ್ಯರು ನೂರಾರು ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನನಸಾಗದ ಕನಸುಗಳು ಹಲವಾರು. ನನಸಾದ ಕನಸಿನ ಬಗೆಗೆ ಚಿಂತಿಸದೇ ನನಸಾಗದ ಕನಸುಗಳತ್ತ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲೇ ದಿನವಿಡಿ ಕೊರಗುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ಸುಭದ್ರ ಜೀವನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವರ್ತಮಾನದ ನಮ್ಮ ದಿನವನ್ನು ಜಂಜಾಟದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಯೋಚಿಸುವುದುಂಟು.. ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನ್ಮ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಾದರೆ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವವರು ಯಾರು? ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರು ಗಾಳಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾದುದು, ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಅದರಿಂದಲೇ ಬದುಕುತ್ತವೆ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರೂ ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಬೆಳಕನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಹುಟ್ಟುವ ಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಚೂರು ಆಚೆ ಈಚೆ ಆದರೂ ಜನ್ಮ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಧಾರಿತವಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಎಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಜನ್ಮ ನಕ್ಷತ್ರದಿಂದಲೇ ನಿರ್ಧಾರಿತವಾಗುವುದಾದರೆ, ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಒದ್ದಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತರೆ ಸಾಲದೇ? ನಮ್ಮೊಳಗಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸ, ಛಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಜನ್ಮ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೆ ನೀಡುವುದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವೇ ಯೋಚಿಸಿ.

ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ ಉದ್ಯಮಿಯೊಬ್ಬನ ಪ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಅಂತೆ. ಆಗ ಆ ಉದ್ಯಮಿ ಹೇಳುತ್ತಾನಂತೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಯಿತು, ಆದರೆ ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಪುನಃ ನನ್ನ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವೆ ಎಂದನಂತೆ. ಇದು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದ ನಿರ್ಗತಿಕರನ್ನು, ಬಡವರನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರ ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾದ ವಿಶ್ವಾಸ ಎನ್ನುವ ಪದದ ಅರ್ಥ ನಮಗರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಟ್ಟಿದ ದೇವರು ಕೈಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಚಲ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ಕೈಯಿಲ್ಲ, ಕಾಲಿಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ವಾಂಗಗಳು ಇರುವ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ದೌರ್ಬಲ್ಯವೇ ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗೆ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿಲಿಲ್ಲಬೇಕೇ ಹೊರತು, ದೌರ್ಬಲ್ಯ ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಹೊಸಕಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬಾರದು. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿರುವ ವೈಕಲ್ಯವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಖ್ಯ. ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳು ಅಡ್ಡಿಯಾಗಬಾರದು, ಸಾಧಿಸಲೇಬೇಕೆಂಬ ಅದಮ್ಯ ಭಲವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯ. “ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಪಾಡಿಗೆ ಬಿಡಿ, ಜಯ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದೇ ದಾರಿ” ಎಂಬ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆನೆಯೋಣ.

- ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಸತೀಶ್

ಮಾನವ ಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು

(ಪುರಂದರದಾಸರು ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಬದುಕಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮಾನವ ಜನ್ಮದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಸಾರಿದ ಸಂತರು. ಪುರಂದರದಾಸ ಆತ್ಮದ ಕೂಗು ಏನಿತ್ತು? ಮನಸ್ಸು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ ಮಗ ವರದನೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಆತ್ಮಾವಲೋಕನದ ಸಂವಾದ. ಕಳೆದ ಜನವರಿ 20, 2015ಕ್ಕೆ ಅವರ ಪುಣ್ಯ ತಿಥಿ ಆ ನಿಮಿತ್ತ)

“ವರದ, ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಅನಂತ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಮುಖಗಳಿಂದ ನಡೆದಿದೆ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮಂಥನ. ಸತ್ಯ ಒಂದೇ ಆದರೆ ಅದರ ವರ್ಣನೆ ಎಷ್ಟು ಭಿನ್ನ? ಒಂದರಂತೆ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ.”

“ಹೌದು, ತಂದೆ. ಯಾವ ಉತ್ತರ ಕಾಣದೆ ಇನ್ನೂ ತೊಳಲಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನೀವು ಎಂದಿಗಾದರೂ ನನಗೆ ಮಾನಸಿಕ ನೆಮ್ಮದಿ ಕಾಣಿಸುವಿರಿ ಎಂಬ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ.”

ಚುಮುಚುಮ ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ತುಂಗಯ ತಡಿಯಲ್ಲಿ ದಾಸರು ತಮ್ಮ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗನೊಡನೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. “ತಂದೆ, ತಮ್ಮನ್ನು ನೆರಳಾಗಿ ಮಹಾಮಾತೆ ಸಾಧ್ಯ ಅನುಸರಿಸಿದಳು.” “ಮೊದಲು ಪಟ್ಟ ಸುಖ ಎಷ್ಟು? ಆ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಕಷ್ಟ ಎಷ್ಟು? “ಪುರಂದರದಾಸರ ಮನಸ್ಸು ತೀರ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ಹೋಯಿತು, ನಾನಾಯಿತೋ ಆಯಿತು, ಈ ‘ಆ ಕ್ಷಣದ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೇಗಾಯಿತು?’ ಎಂಬಂತೆ ಬೆರಗು ಬಿಟ್ಟು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ನಿಂತಿರು.

“ತಂದೆ ನಾನಾಗ ತುಂಬ ಚಿಕ್ಕವ. ತಾಯಿ ಆ ಕತೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ. ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಹಿಯಿಲ್ಲದೆ”

“ವರದ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆ? ಆಗಿ ಹೋದ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಹಚ್ಚಿ ನೋಡುವ ವೃತ್ತಿ ನನ್ನದಲ್ಲ.”

“ಆದರೆ ಗುರುವೆ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ಸಂಶಯದ ರಾಡಿ ದಟ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬರೀ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬುತ್ತಿದೆ. ದಾರಿ ಕಾಣಲೊಲ್ಲದು. ಆದರೂ ಗಟ್ಟಿ ಜೀವ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟು ದೀರ್ಘಕಾಲ, ತಾಯಿ ಮರೆಯಾದಳು, ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು ಇಲ್ಲವಾದರು. ಒಂದೊಂದು ಅಘಾತ ನನ್ನ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಸತ್ಯವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಸತ್ಯಾಂಶದಲ್ಲಿ ಸಾಸಿವೆಯಷ್ಟಾದರೂ ನನಗೆ ದೊರೆತರೆ -”

“ವರದ, ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದು ನಾನು ನಿನಗೆ ಮಾಡಿದ ಅನ್ಯಾಯ...”

“ಛೇ... ಹಾಗೆ ಎನ್ನ ಬೇಡಿರಿ ಎಂದು ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಲ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ... ನಾನೇ, ನಾನೇ ನಿಮ್ಮ ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ.

ತಮ್ಮ ರಕ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಇಲ್ಲ”

“ನಾನು ನಿನಗೆ ಈ ಬಗೆಯ ಜೀವನವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಜಯ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಒಂದೆಡೆಗೆ ನಿಂತು..”

“ನಿನ್ನ ನೀವು ಹೇಳಿದ ಕಾಣ್ಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ದಿಗಿಲನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ ಹಾಗೂ ವಿಜಯನಗರದ ನಾಶ... ಬೇಡ ಬೇಡವೆಂದರೂ ಕಣ್ಮುಂದೆ ಬಂದು...”

“ವರದ ಮರೆತು ಬಿಡು. ಏನೋ ಆಡಬಾರದ ಮಾತನ್ನಾಡಿ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕದಡಿದೆ”

“ಗುರುವೇ, ನಾನೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮನಸ್ಸು ಬಿಚ್ಚಿ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಏನಾದರೂ ನನಗೆ ಬೆಳಕು ದೊರೆತೀತು.”

“ವರದ ಸತ್ಯ ಮಾತಿಗೆ ಮೀರಿದ್ದು ಎಂದು ನನಗೆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಮನ ದಟ್ಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜೀವರಾಶಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವ ಗ್ರಹಿಸುವ ಜಗತ್ತು ಕೂಡ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ನೀನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸತ್ಯ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಎಷ್ಟೊಂದು ಸ್ವಭಾವ ಭೇದಗಳು, ಎಷ್ಟು ಜೀವಗಳೋ ಅಷ್ಟು ಲೋಕಗಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನನಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದೃಢವಾಗುತ್ತಿದೆ. ತರ್ಕ

ಸಹಾಯಕ್ಕೆಬಾರದು. ಕಲಿತ ಮಾತು ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಬಾಯಿಂದ ಮಾತು ಹೊರಬಿದ್ದಿತ್ತು. ‘ಮಾನವ ಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು’ ಇದನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಅಂದು ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟೆ. ವರದ... ಒಂದು ಕ್ಷಣ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಹಂಕಾರ ಹೆಡೆಯತ್ತಿತ್ತು. ನನಗೆ ನಾನೇ ನಾಚಿಕೊಂಡು. ಎಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಆ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ... ಆದರೆ... ವರದ, ನಿಜವಾಗಿ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಜೀವಮಾನದ ಚಿಂತನೆಗೆ....

“ಹೇಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪುಟ್ಟ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಯಶೋದೆ 14 ಲೋಕಗಳನ್ನು ಕಂಡ ಕತೆ ಉಂಟಲ್ಲವೆ? ಹಾಗೆಯೇ ನನಗೆ ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಸತ್ಯ ಮಿಂಚುತ್ತದೆ. ನೀನು ಕೂಡ ಈ ಹಾಡನ್ನು ಎಷ್ಟೊಂದು ಮೈ ಮರೆತು ಹಾಡಿದ್ದೀಯಲ್ಲ”

“ಹೌದು ಆದರೆ ನನಗೆ ಈ ವಾಕ್ಯದ ರಹಸ್ಯ ತಿಳಿದಿದೆ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇದ್ದೆ. ಈಗ ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.-

“ವರದ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು, ಈ ವಾಕ್ಯ ನನ್ನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ಉಚ್ಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೆಳಕನ್ನು ಬೀರಿತು - ಇದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲವೆ? ನಾನೇ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಲ ಹೇಳಿಲ್ಲ ‘ಮನುಜ ಈ ಶರೀರವಿದ್ದೇನು ಸುಖ? ಎಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿ ಯಾವುದು ತಪ್ಪು? ಎರಡೂ ಭಾವಗಳು ಸರಿ, ಮನುಷ್ಯ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸುಖದ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತುತ್ತಾನೆ. ಇಂದಿಲ್ಲ ನಾಳೆ ಎಂದು ಮೃಗ ಜಲದ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಜೀವವನ್ನು ಕುರಿತು ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಬರುತ್ತವೆ. ತನ್ನ ಬದುಕು ತನಗೆ ಭಾರ ಎಂಬ ಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.”

“ಹೌದು ನನ್ನ ಅವಸ್ಥೆಯೂ ಹಾಗೇ ಆಗಿದೆ. ಮಾನಸಿಕ ತಳಮಳ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.”

“ವರದ ಮಾನಸಿಕ ತಳಮಳದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನೆಲೆಗಳಿವೆ. ಯಾರದೋ ದುಃಖವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಮನಸ್ಸು ಗಾಬರಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಗಾಬರಿಗೆ ಏನು ಕಾರಣ? ಜೀವನದ ಅನಿತ್ಯತೆ, ಅನಿಶ್ಚಿತತೆ, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗ ಗುಡುಗು ಸಿಡಿಲು ಕೇಳಿ ಗಾಬರಿಗೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲವೇ ಜೀವ? ಹಾಗೇ

ವಸಂತ ದಿವಾಣಜಿ

ಇದು. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ತಳಮಳವಿದೆ. ಅದು ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಾನವ ಚಾತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು. ಬರ, ರೋಗ ರುಜಿನದಂತೆ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ಇಂದಿವೆ. ನಾಳೆ ಇಲ್ಲ. ಏನು ಅನಿಶ್ಚಿತತೆ? ಇದಕ್ಕೇನು ದಾರಿ? ಇದಕ್ಕೇನು ಪರಿಹಾರ? ಎಂಬ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೂಡ ಹಣ್ಣಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನಾಯಿತು. ನನ್ನ ಸಂಸಾರವಾಯಿತು ಎಂದು ನಿಲ್ಲುವದು ಅಂದೂ ನನ್ನಿಂದ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಾಡಿನದ್ದುಗಲ ಸಂಚರಿಸಿದೆ... ‘ಈಸಬೇಕು ಇದ್ದು ಜೈಸಬೇಕು ಹಲವರು ನಕ್ಕರು, ಹಲವರು ಮೆಚ್ಚಿದಕ್ಕೆ, ನಕ್ಕದಕ್ಕೆ ದುಃಖವಿಲ್ಲ. ಮೆಚ್ಚಿದರೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ. ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಹರಿನಾಮ ಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಸಂಚರಿಸಿದೆ. ಫಲದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅಂದು ಯೋಚನೆ ಬರುತ್ತಿದೆ - ಈ ಸೃಷ್ಟಿಗೆಲ್ಲ ಏನು ಅರ್ಥ?”

“ತಾವು ವ್ಯಾಸತೀರ್ಥರಿಂದ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದಿರಲಿಲ್ಲವೇ?”

“ಆದರೆ ಸಾಧನೆ ಫಲ ಇಂದು ನಿಶ್ಚಿತತೆ ಬರಬೇಕಿತ್ತೆ ಅಲ್ಲವೆ? ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ದುಃಖ ಇಲ್ಲ. ಇಂದು ನನಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಶೆ ಉಳಿದಿವೆ? ನಾನು ಕಹಿಯಾಗಿ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆ ಮಕ್ಕಳು ಎಳವೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಣ್ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲವಾದರು. ನಿನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ.. ಬರಿಯ ಬಾಯ್ ಮಾತಲ್ಲವೆ? ಆದರೂ ಅವಳು ಅದನ್ನು ನುಂಗಿಕೊಂಡಳು. ಧನ್ಯತಾಭಾವದಿಂದ ಅವಳೂ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದಳು. ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದ ಜನ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖವನ್ನು ಬಯಸಿ. ನಾನು ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ ಆಗದಂತೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ”

“ನೀವೇ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ನನ್ನಂಥವರ ಗತಿಯೇನು? ತಾವು ನಮ್ಮ ಕೈ ಬಿಡಬಾರದು!”

“ವರದಾ... ಏಳು ತುಂಬಾ ತಡವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಇಂದು ಸಾಕು.”

“ಇಂದಿಗೆ ಸಾಕು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನನ್ನ ತಳಮಳಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಯಾವುದು?”

“ವರದ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತನ್ನ ದಾರಿಯನ್ನು ತಾನೆ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರೂ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಒಯ್ಯಲಾರರು. ‘ಮಾನವ ಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು’ ಎಂದೆ. ಏಕೆ ದೊಡ್ಡದು? ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂದು ನಿನಗನಿಸಿತೇ? ನಾನು ಮಾನವ ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು. ಹಾಗೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬನೂ ಮಾನವ. ಅವನ ಜನ್ಮವೂ ದೊಡ್ಡದೇ ಅಲ್ಲವೆ? ಬಡವ. ಬಲ್ಲಿದ, ತರುಣ, ಮುದುಕ, ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು, ಮೇಲು, ಕೀಳು ಹೀಗೆ ಯಾವ ಭೇದವೂ ಇಲ್ಲದೇ ಮಾನವ ಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು ಅಲ್ಲವೇ? ಆಗ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆ, ಕ್ರೌರ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದೇ? ಎಷ್ಟೊಂದು ಮಾನವ ರಕ್ತ ಹರಿದಿದೆ. ಏಕೆ? ಮಾತೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡದು. ವೀರರ ಹೊಗಳಿಕೆ... ಕೃಷ್ಣ ದೇವರಾಯನ ಕಾಲವಂತೂ ವಿಜಯನಗರದ ವೈಭವದ ಶಿಖರ! ಆದರೆ ಆದ್ದೇನು? ಬಡತನ ಹೋಯಿತೇ? ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಆಯಿತೇ? ಸುಲಿಗೆ ಶೋಷಣೆ ತಪ್ಪಿತೇ? ಮದೋನ್ಮತ್ತತೆಯಿಂದ ನಡೆದ ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವುಂಟೇ? ಯಾವ ನಾಗರಿಕತೆ ಮಾನವ ಜನ್ಮದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತದೋ ಅದು ‘ಭೋಗವಾದಿ’ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಅಧಃಪತನ ಹೊಂದುತ್ತದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವಿನಾಶದ ಬೀಜಗಳು ಅದರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೆ ಹಿಂಸೆ... ರಕ್ತಪಾತ ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಹುಟ್ಟು...”

“ತಮ್ಮ ಜೊತೆ ಇಂದು ಮಾತಾಡಿದಷ್ಟೂ ಸಾಲದು ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಆದರೆ ಆತ್ಮಪ್ರೀತಿ, ತಳಮಳ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದಂತಾಗುತ್ತಿದೆ.”

“ಅದೇ... ವರದಾ.. ಅದೇ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದ ರೀತಿ. ಮನುಷ್ಯ ದುರ್ಬಲ. ಆಶೆ ಅವನ ಬಾಳನ್ನು ತುಂಬಿದೆ. ಏನೋ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾನೆ. ಪೂರ್ಣತೆಯ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನೇನೋ ಅದು ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಂತೆ ಮಾಡಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.”

“ತಾವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ - ಲೋಕಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಭು ಇದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಲಯಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವದೇ ಸಾಧನೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ...”

“ಆ ಮಾತು ಇನ್ನೂ ಸತ್ಯವೇ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆದರೂ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ತಳಮಳ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ವರದ ನನ್ನ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಒಂದು ಮಗುವಿನ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ದುಃಖವನ್ನು ಕಂಡಾಗಲೂ ನನ್ನ ಕರುಳು ಮರುಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ವಾರ ನಾಲ್ಕಾರು ಪುಟ ಮಕ್ಕಳು ಇನ್ನೊಂದು ಮಗುವನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಮಗುವಿನ ದೈನ್ಯ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಸಹ್ಯವೇದನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು. ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಮಗುವಿನ ಕರೆ, ದೈನ್ಯ ನನ್ನನ್ನು ಕಲಕುತ್ತದೆ. ನೀನೇ ಅನಾಥ ಬಂಧು ಎಂದು ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಹಾಡಿದೇನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಮಗುವಿನ ವೇದನೆ... ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ನನ್ನ ಯಾವ ಕೃತಿಗೂ ಜೀವನದ ಅನುಭವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿದೆ. ಅನುಭವವಿದೇ ಬರೆದದ್ದಲ್ಲ. ಕಂಚಿನಂಥಹ ಮಧುರ ಕಂಠ ನನಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಸಂಗೀತ ಎಂದರೆ ಎಂತಹ - ವ್ಯಾಮೋಹ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಗೀತದ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಎಷ್ಟೊಂದು ಪರಿಶ್ರಮಪಟ್ಟೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಲೋಕದ ದುಃಖ ನನ್ನನ್ನು ಕೈ ಮಾಡಿ ಕರೆಯಿತು. ಅಳುವವರ ಕಣ್ಣೀರು ಒರೆಸಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಮಮತೆಯ ಆಸರೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಏನೇನೋ ತಲೆ ತುಂಬ ಕನಸುಗಳು.”

“ನಿಮಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿರಬೇಕಲ್ಲ
ಪುರಂದರದಾಸರು ಮೆಲ್ಲನೆ ನಕ್ಕರು.

“ವರದ ನನಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಭ್ರಮೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಭ್ರಮೆ ನಿರಾಶೆ ಆಮೇಲೆ ಬರುವ ವೈರಾಗ್ಯ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಹಾಪುರುಷ, ನಾನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆ ಎಂಬ ಅಹಂಕಾರವೂ ನನಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಸಹಾಯಕ್ಕೂ ಮಿತಿ ಇದೆ. ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೇನು? ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡದ್ದನ್ನು ಕಂಡಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅರಿವಿನಂತಹ ಹಿರಿದು ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಲೋಕಾನುಭವ ನಾನು

ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಲಿಯದಂತಹದನ್ನು ನನಗೆ ಕಲಿಸಿತು. ನನ್ನ ಅನುಭವ ವಿಶಾಲವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲೇನೋ ಭಗವತ್ ಕೃಪೆಯುಂಟಾಯಿತು.”

“ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಹಿಗ್ಗಾಯಿತು ತಂದೆ ! ನೀವು ಬರೆ ಸಾಧಕರಲ್ಲ. ಅಪರೋಕ್ಷ ಚ್ಚಾನಿಗಳು. ನನಗೂ ಕೃಪೆ ಮಾಡಬೇಕು.”

“ವರದ, ಮನ ಬಿಚ್ಚಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬರ ಭಾರವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೊರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಬಹುದು? ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಚ್ಚಾನವಾದೀತೆ? ಶಬ್ದ ಚ್ಚಾನದಿಂದ ಬರುವ ಭಾಗ್ಯವಾದರೂ ಏನು? ಲೋಕದ ಜನರಲ್ಲಿ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಬಹುದು”

“ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಇನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಕೃಪೆಗೆ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲ ಎಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸುತ್ತೀರಾ?”

“ವರದ, ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಪರಿಘವನ್ನು ನಾನು ಎಂದೋ ದಾಟಿದೆ. ನಾನು ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೇ ನಾನು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಪರಿಘವನ್ನು ದಾಟಿದ್ದೇ ಎಂದರೇನು? ನೀನು ನನ್ನ ಮಗ ಎಂದು ಹತ್ತಿರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನನ್ನಿಂದ ದೂರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಔದಾಸೀನ್ಯವನ್ನು ತಾಳಲಿಲ್ಲ. ನಾಳಿನ ಪ್ರಳಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಲಯದ ನಾಟಕ ನನ್ನನ್ನು ದಿಗುಲುಗೊಳಿಸಿದೆ. ಎಂತಹ ವಿಷಮ ಸಂಧಿಕಾಲ ಬರಲಿದೆ ! ಅಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಲಿರುವ ಹಾಹಾಕಾರದ ಧ್ವನಿ ನನ್ನ ಎದೆಯನ್ನು ನಡುಗಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲ ಭಗವಂತನ ಇಚ್ಛೆಯೇ ಎಂದು ಎದೆಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಣ್ಣೀರಿನ ಕಡಲ ನಡುವೆ, ನೆಲ ತೇಲುವದು ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದೆ.”

“ತಾವು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಈ ಕಾಣ್ಯವನ್ನು”-

“ವರದ, ಈ ಮೊದಲೇ ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆ? ವಿಜಯನಗರ ತನ್ನ ವಿನಾಶದ ಬೀವನ್ನು ತಾನೇ ಬಿತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು....”

“ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ನನಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ದೇವರಿಚ್ಛೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಸಲ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಲ ನಾವೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿಗೆ ಹೊಣೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಜೀವ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಗವತ್ ಪಾರಮ್ಯ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ”

“ಇಲ್ಲ ವರದ ಇಲ್ಲ. ದೇವರು ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರತಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಯಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯ ಹಾಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ದೇವರು ಸರ್ವ ಶಕ್ತ. ಮನುಷ್ಯ ದುರ್ಬಲ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದ ತಳಹದಿಯೇ ನೈತಿಕತೆ. ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಲವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಆಗುವ ಕಲೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅವರು ಕೊಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಲೆಂದೇ ನಾನು ಹಾಡಿದೆ. ‘ತಾಸು ಬಾರುಸುತ್ತಿದೆ ಕೇಳಿರಿ’ ಎಂದು. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ಕಾಲವು ಹಾಳಾದರೆ ಜೀವನವೇ ಹಾಳಾದಂತೆ. ಯಾವ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಪ್ರಾರಂಭ. ನೀನು ಪ್ರಬುದ್ಧನಾಗಿದ್ದಿಯಾ. ನಿನ್ನ ದಾರಿ ನೀನು ಕಂಡುಕೋ... ‘ಅಪರಾಧಿ ನಾನಲ್ಲ ಅಪರಾಧ ಎನಗಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹಾಡಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಾಗ ನಾನು ಮಾನವನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮಾನವನ ನೈತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ.’

ಕುರುಭುಂಕ್ಷಚ ಕರ್ಮ ನಿಜರ ನಿಯತಂ ಹರಿಪಾದ ವಿನಮ್ರಧಿಯೇ ಸತತಂ ಹರಿದೇವ ಗುರೋ ಹರಿದೇವ ಪರೋ”

“ಇದನ್ನು ನೀವು ನನಗೆ ಹತ್ತಾರು ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದೆರಡು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವೆಲ್ಲ ಸೋರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಆಯುಷ್ಯ ಹಾಳಾಯಿತು ಎಂದು ತಳಮಳ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ”.

“ವರದಿ ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದುದೇನು?”

“ಎಷ್ಟು ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ನಾನು ಒಡಲ ಉರಿಯನ್ನು ತಾಳಲಾರೆ. ಅದನ್ನು ಶಾಂತ ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಕು. ನನ್ನ ಕಲ್ಪನೆ ಬೇಕಾದರೆ ಇದೆ ಈಗ ನೀವೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಭ್ರಮೆ ಎನ್ನಿರಿ. ತಮ್ಮಂಥಹ ಮಹಾಪುರುಷರು ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಬಲ್ಲರು. ನಾನು

ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಅಪಾತ್ರನಿರಬಹುದು. ಕೊನೆಗೆ ಚಿತ್ರ ಪ್ರಸಾದವನ್ನಾದರೂ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರೆ..."

"ಚಿತ್ರಪ್ರಸಾದ ಎಂದರೆ ಏನು? ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ಒಂದು ಬಗ್ಗೆ ತಪಸ್ಸು, ದುಃಖದ ಅನುಭವ ಬೇಡವಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾದ್ದು ಸಿಕ್ಕರೆ ಬರುವ ಪ್ರಸನ್ನತೆ ಕ್ಷಣಿಕವಾದುದು. ನಿನಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಿಸ್ಮರಣೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವರದ, ಮನುಷ್ಯತ್ವದಿಂದ ಅಧಃಪತನ ಹೊಂದುವ ಬಯಕೆ ನಿನಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ತಳಮಳದ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಈಗ ನೀನೀ ತೀವ್ರ ವಿಷಾದ ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಇರುವಿ ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ನಿನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗು, ಇದು ನಿನ್ನೊಬ್ಬನ ಜೀವನದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ ವರದ.. ಭಕ್ತಿ ದೌರ್ಬಲ್ಯವಲ್ಲ, ಜ್ಞಾನ ಕರ್ಮ, ಭಕ್ತಿ ಎಂದು ಎಸಳು ಎಸಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಹಾಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ನಾನು ನಿನ್ನ ಜೀವನ್ಮ ರೀತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಿಲ್ಲ. ನೀನೀ ನಾನಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ನಿನ್ನತನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ಇದೇ ನಾನು ನಿನಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂದೇಶ. ಜೀವನವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಲಿಯ ಕಾಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡುವಂತೆ ಅದನ್ನು ಎಂತಹ ಮಹಾತ್ಮ ಇರಲಿ ನೋಡಲಾರದು. ಒಬ್ಬರು ಜಗತ್ತು ಮಿಥ್ಯ ಅಂದರು. ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ಬಾಳಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು? ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಜಗತ್ತು ಸತ್ಯ ಅಂದರು. ಅದು ನನ್ನ ಬಾಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತಾಕಿತು? ಈ ಹೊಸ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ನನ್ನ ಬಾಳಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರೇರಣೆ ದೊರೆಯಿತು! ವರದ ಚಿಂತನವನ್ನು ಮಾಡು' ಎಂದರು.

"ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ನನಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ಭಯವಾಗುತ್ತಿದೆ".

"ಯಾಕೆ ಭಯ? ಮಗುವಿಗೆ ಹಸಿವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಹಸಿವೆಯ ಅನುಭವ ಅದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದ ತೃಪ್ತಿಯ ಅನುಭವ ಅದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆ? ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ?"

"ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವೇ?!!!"

"ಇದಕ್ಕಿಂತ ಸುಲಭ ವರದ. ನಾನು ಇಷ್ಟು ದೀರ್ಘ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯ ಇದೊಂದೆ. ಈ ನಿರ್ಮಲವಾದ ತಿಳವನ್ನು ಜನರ ತನಕ ಒಯ್ದುದ್ದು. ಅವರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೂ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ನನ್ನ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ"

"ಭಗವದಿಚ್ಛೆಯನ್ನು, ಏನು ಎಂದು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು?"

"ಮೊದಲು ಮನುಷ್ಯ ಭ್ರಮೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಬೇಕು. ಹಿರಿಯರೋ, ಗುರುಗಳೋ, ಗ್ರಂಥಗಳೋ, ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿರಬಹುದು.

ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಚಿಂತನದಿಂದ ಅದನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಟಸ್ಥನಾಗಿ, ತ್ರಯಸ್ಯನಾಗಿ ನಾನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟ ಸ್ವಲ್ಪವೇ? ಏನು ದಾರಿದ್ರ್ಯ! ಏನು ಆ ಅಪಮಾನ! ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲ ನಾನು ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಹೊಣೆ ಮಾಡಲೆ? ನಾನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಜೀವನ ಅಂತಹದು. ಕೈ ಹಿಡಿದವಳು ತುಂಬಾ ದೊಡ್ಡವಳು. ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಅವಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಹೇರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ. 'ತಮ್ಮ ದಾರಿಯೆ ನನ್ನ ದಾರಿ' ಎಂದು ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬಂದಳು. ಈಗ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನವಳಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೇನೋ ಕೊಟ್ಟೆ.

ಆದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಇತ್ತು. ನನ್ನ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಲು! ಒಂಟಿ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದು ಸಮಾಜವನ್ನು ಹೇಗೆ ಎದುರಿಸಬಹುದು? ಆ ಉತ್ತಾಹದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಲೆಗೆ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆದದ್ದೆಲ್ಲ ಆಗಿ ಹೋಯಿತು. ನಾನು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟೆ ಎಂದು ಈಗ ಹೇಳಿದನಲ್ಲ ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಏನು ಅರ್ಥ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ನಾನೇ ಅನೇಕ ಸಲ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

"ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ದಾಸಕೂಟದ ಮುಕುಟಮಣಿ ಎಂದೂ ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಅಜರಾಮರವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಮಗ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದೆ. ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯ ಇಷ್ಟೇ."

"ಅಜರಾಮರಕ್ಕೆ ಏನರ್ಥ! ನನಗೆ ಕೀರ್ತಿಯ ಭ್ರಮೆ ಇಲ್ಲ"

"ಅದೆಲ್ಲಾ ಸರಿ, ಇನ್ನೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ?"

"ಒಂದೇಕೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳು ನನಗೆ ಬೇಸರವಿಲ್ಲ?"

"ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ತಮ್ಮ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನವನ್ನೇ ಕುರಿತು ಅಶ್ವದೈ, ನಿರಾಶೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಬಾಳಿನ ಅನಿತ್ಯತೆ, ಮನುಷ್ಯನ ಅಸಹಾಯಕತೆ ಇವೆಲ್ಲ ನನ್ನನ್ನು ಬಹಳ ನಿರುತ್ಸಾಹಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದು

ನನ್ನೊಬ್ಬನ ಅನುಭವವಲ್ಲ, ಹಲವರ ಅನುಭವವೂ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಕಾಯಲಾರೆನು ಕೃಷ್ಣಾ ಕಂಡವರ ಬಾಗಿಲನು", 'ಲೋಳಲೋಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲ ಬದುಕು ಲೋಳಲೋಟ್ಟಿ' ಬಾಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಷಾದದ ಪಡ್ಡೆ ಮಂದ್ರಸ್ಥಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಡಿಯುವದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮನಸ್ಸು ಬೇಯುತ್ತದೆ"

"ವರದ, ವಿಷಾದ ಮೊದಲ ಮೆಟ್ಟಿಲು. ಅದನ್ನು ನೀನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಎದುರಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕದಿದ್ದರೆ - ನೀನು ಅಚಲನಾಗಿ ಬಂಡಗಲ್ಲಿನಂತೆ ನಿಂತರೆ ಆ ಮೇಲೆ ಜೀವನ ತನ್ನ ಒಂದೊಂದೇ ಮಜಲನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ಭಾಗ್ಯ ನಿನ್ನದಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳು ಎಂದರೆ ಬಾಳು ನಾಳಿನ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ತಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ವರದ ಎಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಏನು, ನನ್ನ ಮನದ ಮನದ ಮಾತನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಉಪದೇಶ ಅಲ್ಲ. ಮಾನವನನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಬಿಂಸಿಸಿ ಕ್ರೌರ್ಯವಾದ ದೈನ್ಯಕ್ಕಿಳಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಪ ಇನ್ನೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಎನಿಸುವದಲ್ಲಿ ಬಲ ಯಾವುದೆ ಇರಲಿ ಶಕ್ತಿ, ಧನಬಲ, ಮನೋಬಲ, ಜನಬಲ ಇವು ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ತುಳಿಯಲು ಅಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನಾನು ಮಾಡಲಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೃಢತೆ ಮಾನವನಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಎಂತಹ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಹೀನನಾಗಲಾರೆ ಎಂಬ ಭಲ. ಇದಕ್ಕೆ ದೃಢ ಮನಸ್ಸುಬೇಕು. ಜಜೀವನದಲ್ಲಿ ದುಃಖವಿದೆ. ದುಃಖ ಪರಿಹಾರದ ದಾರಿಯೂ ಇದೆ. ಅದೇ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಶರಣಾಗುವದು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಬಲವೇ ಬಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ದೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಮಾಡಬೇಡ. ನೀನು ದೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಡ. ಜೀವನ ಎಂದರೆ ಹೂವಿನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲ. ಮುಳ್ಳಿನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲ. ಹೂವೂ ಇದೆ. ಮುಳ್ಳೂ ಇದೆ. ಹಲವನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಅನನ್ಯ ಶರಣನಾಗಿ ಈಸಬೇಕು, ಇದ್ದು ಜಯಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಇನ್ನೇನನ್ನು ಹೇಳಲಿ? ವಿವೇಕದ ದೀಪವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳು, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯವಿದೆ. ಅದರಿಂದ ವಿಮುಖನಾಗಬೇಡ. ಜೀವನಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ. ಅದರ ಹೊಣೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ನನ್ನ ಕೀರ್ತನೆಹಳ್ಳಿ ನಾನು ಇವೇ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನೇ ನನ್ನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಬಾಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರೆ ಪಂರಪರೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಯಾರಿಗೂ ಅದರ ಹೊಸತನ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮುಕ್ತ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯ ಜೀವಂತಿಕೆ, ಹೊಸತನ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಕಿಡಿ ಎಲ್ಲ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ. ನಿನ್ನದೇ ಆದ ಜೀವನವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಾಳುವದರಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಫಲ್ಯವಿದೆ. ಕೃತಕೃತ್ಯತೆ ಇದೆ. ಕ್ಷಣಿಕ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ, ಸಮಾಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಳನ್ನು ಬಲಿಕೊಡಬೇಡ"

"ಭಗವಂತನ ಬಗ್ಗೆ..."

"ಭಗವಂತನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜೀವನದಲ್ಲಿ? ಏನಿದೆ ಜೀವಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಬರುವದೆ ಭಗವಂತನಿಂದ. ವಿಷಮ ಸಂಧಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಕಾಲವೆನು ಹರಿಸ್ಮರಣೆ ಶುಭಕಾಲ, ಹರಿಸ್ಮರಣೆ ವಿಷಮ ಸಂಧಿಕಾಲ, ಕೊಡು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ..."

ಮಾನವ ಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು ಇದ ಹಾಳ ಮಾಡಲು ಬೇಡಿ ಹುಚ್ಚಿಪ್ಪಗಳಿರಾ."

ತುಂಗಯ ಶೃತಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಪುರಂದರದಾಸರು ಘನ ಗಂಭೀರರಾಗಿ ತಲ್ಲಿನತೆಯಿಂದ ಹಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹುಸಿ ವೈರಾಗ್ಯ ಬರುವದು ಸುಲಭವಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾದ ವೈರಾಗ್ಯದ ಸ್ವರೂಪವೇ ಬೇರೆ. ನಿಜವಾದ ವೈರಾಗ್ಯ ಜೀವನದ ಯಾವ ಮುಖವನ್ನೂ ನಿರಾಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಐಹಿಕ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದ್ದು. ಐಹಿಕವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವವನು ಪರವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಧರ್ಮ ಅಥವಾ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷ, ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಐಹಿಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಧಾರವಿಲ್ಲ. ಐಹಿಕ, ಪರ ಒಂದೊಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧಕಗಳಿಲ್ಲ, ಅವು ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ಪೋಷಕವಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀಮದ್ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೂತ್ರಗಳು - 1

ಶ್ರೀಮದ್ ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಒಂದು ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರ. ಭವದ್ಗೀತೆಯ ಹದಿನೆಂಟು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೆ “ಒಂತತ್ವತ್ ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನ ಸಂವಾದೇ . . . ಯೋಗೋನಾಮ (ಪ್ರಥಮದಿಂದ ಅಷ್ಟಾದಶ) ಅಧ್ಯಾಯಃ” ಎಂದೇ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. (ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಅರ್ಜುನ ವಿಷಾದಯೋಗವಾದರೆ ಎರಡನೆಯದು ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗ. ಮೂರನೆಯದು ಕರ್ಮಯೋಗ, ನಾಲ್ಕನೆಯದು ಜ್ಞಾನಯೋಗ, ಐದನೆಯದು ಸಂನ್ಯಾಸಯೋಗ, ಆರನೆಯದು ಆತ್ಮಸಂಯಮಯೋಗ, ಎಳನೆಯದು ಜ್ಞಾನ-ವಿಜ್ಞಾನಯೋಗ, ಎಂಟನೆಯದು ಅಕ್ಷರಬ್ರಹ್ಮಯೋಗ, ಒಂಭತ್ತನೆಯದು ರಾಜವಿದ್ಯಾ ರಾಜಗುಹ್ಯಯೋಗ, ಹತ್ತನೆಯದು ವಿಭೂತಿಯೋಗ, ಹನ್ನೊಂದನೆಯದು ವಿಶ್ವರೂಪದರ್ಶನಯೋಗ, ಹನ್ನೆರಡನೆಯದು ಭಕ್ತಿಯೋಗ, ಹದಿಮೂರನೆಯದು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞವಿಭಾಗಯೋಗ, ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯದು ಗುಣತ್ರಯವಿಭಾಗಯೋಗ, ಹದಿನೈದನೆಯದು ಪುರುಷೋತ್ತಮಯೋಗ, ಹದಿನಾರನೆಯದು ದೈವಾಸುರ ಸಂಪದ್ ವಿಭಾಗಯೋಗ, ಹದಿನೇಳನೆಯದು ಶ್ರದ್ಧಾತ್ರಯವಿಭಾಗಯೋಗ, ಹದಿನೆಂಟನೆಯದು ಮೋಕ್ಷಸಂನ್ಯಾಸಯೋಗ.)

ಈ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಆರೋಗ್ಯಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಅಭ್ಯಾಸದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ನನಗೆ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿ ತೋರಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಯಸುವೆ. ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಯೋಗಗಳು ಕರ್ಮಯೋಗ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನಯೋಗಗಳು. ಕರ್ಮಯೋಗವು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಬಹಿರಂಗ ಉಪಾಯವಾದರೆ ಧ್ಯಾನಯೋಗವು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅಂತರಂಗದ ಉಪಾಯವಾಗಿದೆ. ‘ಉದ್ಧರೇತ್ ಆತ್ಮನಾ ಆತ್ಮಾನಂ’ ಎಂಬ ಮಾತೂ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ‘ತಾನೇ ತನಗೆ ಬಂಧು ಆಗಿರುವಂತೆ ತಾನೇ ತನಗೆ ಶತ್ರು’ ಎಂಬ ಮಾತೂ ಅಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ‘ಮನೋಹಿ ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಕಾರಣಂ ಬಂಧ ಮೋಕ್ಷಯೋಃ’ ಎಂದು ಮನು ಹೇಳಿದ. ಪತಂಜಲಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಯೋಗವನ್ನು ‘ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿನಿರೋಧಃ’ ಎಂದು ಕರೆದರು. ದೈಹಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ತದ ವಿಕಾರಗಳೆ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂದಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಆತಂಕ, ಒತ್ತಡ, ಉದ್ವೇಗಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ವೈದ್ಯವಿಜ್ಞಾನ ಅರಿತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಔಷಧಿ ಸೇವನೆ ಕಾಯಿಲೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಧುನಿಕ ಔಷಧಿಗಳು ಪಾರ್ಶ್ವ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದಕೊಡುವುದರಿಂದ, ಒಂದು ಕಾಯಿಲೆ ವಾಸಿಮಾಡಲು ಹೋಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಯಿಲೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಔಷಧಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು, ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ, ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಪಥ್ಯಾಹಾರ ರೋಗಗಳನ್ನು ವಾಸಿಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಇಂದು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಆರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳು ಸ್ವಸ್ಥ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿವೆ.

“ನಾತ್ಯಶ್ನಸ್ತು ಯೋಗೋಽಸ್ತಿ ನಚೈಕಾಂತಮನಶ್ಚತಃ |
 ನ ಚಾತಿ ಸ್ವಪ್ನಶೀಲಸ್ಯ ಜಾಗ್ರತೋ ನೈವ ಚಾರ್ಜುನ ||
 ಯುಕ್ತಾಹಾರವಿಹಾರಸ್ಯ ಯುಕ್ತಚೇಷ್ಟಸ್ಯ ಕರ್ಮಸು |
 ಯುಕ್ತಸ್ವಪ್ನಾವಬೋಧಸ್ಯ ಯೋಗೋಭವತಿ ದುಃಖಹಾ ||”
 (ಗೀತೆ- ಅಧ್ಯಾಯ 6, ಶ್ಲೋಕ 16-17)

“ಅತಿಯಾಗಿ ಉಣ್ಣುವವನು, ಏನೂ ಉಣ್ಣದೇ ಇರುವವನು, ಅತಿಯಾಗಿ ನಿದ್ರೆಮಾಡುವವನು (ಸ್ವಪ್ನಶೀಲನು), ನಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವನು (ಧ್ಯಾನಯೋಗಕ್ಕೆ)

ಅನರ್ಹನು. ಯೋಗ್ಯವಾದ (ಅವಶ್ಯಕವಾದ) ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ವಿಹಾರದಲ್ಲಿ (ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ) ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದವನು, ಅವಶ್ಯಕವಾದ ನಿದ್ರೆ ಹಾಗೂ ಎಚ್ಚರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದವನು ಧ್ಯಾನಯೋಗದಿಂದ ಸಂಸಾರಿಕ ದುಃಖಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ.”

‘ವಿಷಯಾ ವಿನಿವರ್ತಂತೇ ನಿರಾಹಾರಸ್ಯ ದೇಹಿನಃ’ ಎಂದು 2ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ (ಶ್ಲೋ.59) ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞನು ಇಂದ್ರಿಯಜಯ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಿರಾಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಸಂದರ್ಭ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಂಗತಿಯ ಮೇಲೆ ಒತ್ತು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. 1) ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಉಪವಾಸ, 2) ನಿದ್ರೆ ಮತ್ತು ಎಚ್ಚರ, 3) ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಶ್ರಾಂತಿ.

ಊಟ ಮತ್ತು ಉಪವಾಸಗಳ ಸಂತುಲನ ಸಾಧಕ ಜೀವನದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಏಕಾದಶಿಯು ಒಂದು ಪ್ರತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಪಾಲನೆ ಅವಶ್ಯಕ. ಯೋಗಿಯ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಯ ಧ್ಯಾನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ‘ಯುಕ್ತ’ ಶಬ್ದದ ಬಳಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಯೋಗಿಯಾದವ ನಿದ್ರೆ ಹಾಗೂ ಎಚ್ಚರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಯೋಗ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ರಾತ್ರಿ ಕನಿಷ್ಠ ನಾಲ್ಕು ತಾಸು ಅಬಾಧಿತ ನಿದ್ರೆ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯ. ಇನ್ನು ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯೂ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ವಿಹಾರ ಶಬ್ದವು ನಡೆದಾಟವನ್ನು ಚಲನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ (ಚರಾತಿ ಚರತೋಭಗಃ-ಐತರೇಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ). ಸ್ಮೃತಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಿತ್ಯ ಒಂದು ಯೋಜನ (ಮೂರು ಮೈಲು) ನಡೆದಾಡುವುದು ದೇಹಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕ.

ಇದರಿಂದ ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಪಾಠಗಳು:

1) ಅತಿಯಾಗಿ ಊಟಮಾಡಬಾರದು. ‘ಅತಿ ಸರ್ವತ್ರ ವರ್ಜಯೇತ್’ ಎನ್ನುವುದು ಊಟಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಡಾ| ಬಿ.ಎಂ.ಹೆಗಡೆಯವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ‘ನಾವು ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬಾ ಊಟಮಾಡಬಾರದು. ಜಠರದ ಅರ್ಧ ಆಹಾರದಿಂದ ತುಂಬಿದರೆ, ಕಾಲುಭಾಗ ನೀರು ಸೇವಿಸಬೇಕು, ಇನ್ನು ಕಾಲು ಭಾಗ ಹವೆಗಾಗಿ ಬಿಡಬೇಕು.’ ಎಂದು. ಇದನ್ನೆ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿದ್ದರು. “ಅರ್ಧಂ ಸವ್ಯಂಜನಮನ್ನಸ್ಯ ತೃತೀಯಂ ಉದಕಶ್ಚ ಚ | ವಾಯೋಃ ಸಂಚರಣಾರ್ಥಂ ತು ಚತುರ್ಥಮವಶೇಷಯೇತ್||” (ವಾಗ್ಭಟ, ಅಷ್ಟಾಂಗಹೃದಯ).

2) ಅಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸದೇ ಇರಬಾರದು. ಇದು ಕೂಡ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಉಪವಾಸದಿಂದ ಕರುಳುಗಳು ತಮ್ಮ ಪಚನ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹಸಿವೆಗೂ ಒಂದು ನಿಯಮಿತ ಸಮಯವಿರುತ್ತದೆ. ಆ ನಿಯಮಿತತೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿದ್ದರೆ ಹಸಿವೆ ಉಡುಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಪುಲಿತವಾದಾಗ ಉಂಡ ಅನ್ನ ಪಚನವಾಗುತ್ತದೆ. ದುಃಖ ಆವರಿಸಿದಾಗ, ಕೋಪ ಬಂದಾಗ ಹಸಿವೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಜುಲುಮೆಯಿಂದ ಉಂಡರೂ ಅನ್ನ ಪಚನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. (ಹಸಿಯದಿರೆ ಉಣಬೇಡ, ಹಸಿದು ಮತ್ತಿರಬೇಡ, ಬಿಸಿಗೂಡಿ ತಂಗಳುಣಬೇಡ, ವೈದ್ಯನ ಬೆಸನ ಬೇಡೆಂದ ಸರ್ವಜ್ಞ)

3) ಯುಕ್ತವಾದ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಯುಕ್ತ ಆಹಾರ ಮಿತಾಹಾರವಲ್ಲ, ಹಿತಾಹಾರ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವರವರ ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರಮದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಅಲ್ಪ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಅದು ಅವರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ‘ಹಿತಭುಕ್, ಮಿತಭುಕ್, ಕ್ಷುದ್ರಭುಕ್, ಋತಭುಕ್’ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮುನಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಹಿತವಾದುದನ್ನೇ ತಿನ್ನಬೇಕು, ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಿತಿ ಇರಲಿ, ಹಸಿವೆ ಆದಾಗಲೇ ಊಟಮಾಡಬೇಕು, ಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ಋಜು ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಅನ್ನವನ್ನೇ ಭುಂಜಿಸಬೇಕು ಎಂದರು.

(ಪ್ರಟ 10ಕ್ಕೆ)

ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆ

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ನೋಡಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಡಾ. ಜಿ. ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ವಾಚ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರೊ. ಶಂಕರ ಮೊಕಾಶಿ ಪುಣೇಕರ, ಪ್ರೊ. ಹಂಪನಾ, ಕುಸುಮಾಕರ ದೇವರಗಣ್ಣೂರ, ಡಾ. ಬಿ.ಎ.ಸನದಿ, ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಎಂ. ಹೆಗಡೆ, ಡಾ. ಮತ್ತೂರು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಡಾ. ಉಪಾಧ್ಯ ಅವರು ಹೊರತಂದು ಕೊಂಡಾಟಕ್ಕೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬೆಳಗಿ ಬಾಳಿದ ಕಾಯಕೋಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಹಾಗೂ ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ರಂಗಭೂಮಿ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಲವರ್ಧನೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಕಲಾತಪಸ್ವಿ ಎಚ್.ಬಿ.ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರ ಯಶೋಗಾಥೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅವರು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿತವಾದ ಕೃತಿ 'ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳ'. ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ 'ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಪಕರು' ಮಾಲಿಕೆಗಾಗಿ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಮೆರೆದ ಧೀಮಂತ ಸಾಹಿತಿ ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳರ ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯ ಮುಮ್ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ "ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ ಮಹನೀಯರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳ ಅವರೂ ಒಬ್ಬರು. ಬಹುಕಾಲ ಹೊರನಾಡಾದ ಮುಂಬೈ ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ನುಡಿಸೇವೆಗೈದ ಬಲ್ಲಾಳರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆ ನಾಡಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾಹಿತಿ ಬಲ್ಲಾಳರದು ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆ. ಕಥೆಗಾರರಾಗಿ, ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಾಗಿ, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಯಾಗಿ, ಅನುವಾದಕರಾಗಿ, ಸಂಘಟಕರಾಗಿ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಚಿಂತಕರಾಗಿ ಗಮನಸೆಳೆದ ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳರು ನೇರ ನಡೆನುಡಿಗೇ ಹೆಸರಾದವರು. ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಅವರು ಮುಂಬೈ ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಬಾವುಟವನ್ನು ಎರಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಪರಿಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಜನಪ್ರಿಯರಾದವರು. ತಮ್ಮ ಬದುಕು ಬರಹದಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಪಥವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಪಕರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳರೂ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಲ್ಲಾಳರದು ಪ್ರಗತಿಗಾಮಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ. ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಅಂಶ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರ ಕೃತಿಗಳು ಮರಾಠಿ, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಅನುವಾದಗೊಂಡು ಜನ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗೌರವ ಪುರಸ್ಕಾರ ವಿಜೇತರಾದ ಬಲ್ಲಾಳರು ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ 'ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಪಕರು' ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲಾಳರ ಕುರಿತ ಏಕವಿಷಯಕ ಪ್ರಬಂಧ (Monograph)ವನ್ನು ಹೊರತರುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ" ಎಂದಿರುವುದು ಬಲ್ಲಾಳರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳರ ಸಮಗ್ರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಮೂಲಕ ಬಲ್ಲಾಳರ ಬಗೆಗಿನ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಪ್ರವೇಶಿಕೆಯನ್ನು ಡಾ. ಉಪಾಧ್ಯ ಅವರು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲಾಳರು ಗೈದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೀಗೆ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. "ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂಬುದು

ಬದುಕನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ, ಧ್ವನಿಸುವ ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮ. ಅದು ಬದುಕಿನ ಸಮಗ್ರತೆ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಗಳ ಅರಿವು ತಂದುಕೊಟ್ಟ ವ್ಯಷ್ಟಿ ಸಮಷ್ಟಿಗಳ ಕುರಿತ ಸಂಬಂಧದ ಎಚ್ಚರವನ್ನು, ಅದರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮಾನವೀಯ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನೈತಿಕತೆಯ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವ ಸಾಧನವೂ ಹೌದು" ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬಿ ನೆಚ್ಚಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದವರು ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳ. ಬಲ್ಲಾಳರಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನವಿದೆ. ಅವರು ಕನ್ನಡದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಕಥೆಗಾರರಾಗಿಯೂ ಅವರು ಸೈ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಅವರ ಬಹು ಆಸಕ್ತಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿತ್ತು. ಬಲ್ಲಾಳರು ಬಹಳ ಕಾಲ ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ತೇರನೆಳೆಯುವ ಕಾಯಕದಲ್ಲೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಜೀವನೋತ್ಸಾಹ, ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರೀತಿ, ಮಾನವೀಯ ಅನುಕಂಪ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಅಂಶ. ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಲ್ಲಾಳರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಧನೆ ವಿಭಿನ್ನ ನೆಲೆಗಳ ಚಿತ್ರಣವಿದೆ.

ಬಲ್ಲಾಳರು ತಮ್ಮ ದೇ ಆದ ಭಾಷು ಮೂಡಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಾನವೊಂದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಬಗೆಯನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳರ ಬಾಲ್ಯದ ಜೀವನ ಸುಖಮಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಉಡುಪಿಯ ಬೋರ್ಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದ ಬಲ್ಲಾಳರು ಕನ್ನಡ ಕಲಿತದ್ದು ಏಳನೇಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಅವರ ಮನೆಮಾತು ತುಳು. ಮುಂದೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಇತಿಹಾಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅವರ ಆಸಕ್ತಿ ಕಮರಲಿಲ್ಲ. ಕಥೆಗಾರರಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದರು. ಬಲ್ಲಾಳರ ಒಟ್ಟು ಸಾಧನೆ ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳರು ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಬರವಣಿಗೆ, ಜೀವನಶೈಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂಬಯಿ ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮಾನವತಾವಾದಿಯೂ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಚಿಂತಕರೂ ಆಗಿದ್ದ ಬಲ್ಲಾಳರು ಋಜುಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ಬಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ಉಪಾಧ್ಯ ಅವರು ಸಹೃದಯತೆಯಿಂದ ಮನಗಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಥೆಗಾರರಾಗಿ, ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಾಗಿ, ಗದ್ಯ ಲೇಖಕರಾಗಿ, ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತಿಯಾಗಿ, ನಾಟಕಕಾರರಾಗಿ, ಅನುವಾದಕರಾಗಿ, ಸಂಘಟಕರಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧನೆಗಳಿಂದ ಮರೆಯಲಾಗದ ಮಹನೀಯರ ಪಂಕ್ತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಬಗೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮಾರೋಪದಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲಾಳರ ಒಟ್ಟು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಕಂಡರಿಸಲಾಗಿದೆ. "ಗದ್ಯ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲಾಳ ಅವರದು ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆಯ ಫಸಲು. ಹೊರನಾಡಾದ ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲಾಳರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಜನಮನವನ್ನು ಗೆದ್ದ ರೀತಿ ಅವಲೋಕನೀಯವಾಗಿದೆ. ಮುಂಬೈ ಮಹಾನಗರದ ಯಾಂತ್ರಿಕವೆನಿಸುವ ಜೀವನಕ್ರಮದಲ್ಲೂ ಅವರು ಕಂಡದ್ದು ಜೀವಂತಿಕೆಯ ಬೆಳಕನ್ನು, ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಮರಸ್ಯ, ಭಾವೈಕ್ಯತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಬಲ್ಲಾಳರು ಬರೆದಂತೆ ಬದುಕಿದರು. ಮಾತು ಕೃತಿಗಳ ನಡುವೆ

ಎರಡಿಲ್ಲದ ಬಾಳ್ವೆ ಅವರದು.

ಬಲ್ಲಾಳರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಕೃತಿ ಕೈದೀವಿಗಿಯಂತಿದೆ. ಬಲ್ಲಾಳರು ನೇರ ನಡೆನುಡಿಗೇ ಹೆಸರಾದವರು. ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ಬಂಡಾಯ ಕಾದಂಬರಿ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹೇಮಂತಗಾನ, ಅನುರಕ್ತಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯಪಥ, ಉತ್ತರಾಯಣ, ಹೆಚ್ಚಿ, ಹೆಚ್ಚಿಗುರುತು ಮೊದಲಾದ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಾನೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರವಾಸಿ ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕಥೆ, ಚಿಂತನಪರ ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅಪೂರ್ವ ಸಾಧನೆಗೈದಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿರುವುದು ಈ ಕೃತಿಯ ಧನಾತ್ಮಕ ಅಂಶ. ಬಲ್ಲಾಳರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೀತಿ, ಸಾಂಘಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹೀಗೆ ಸಮಗ್ರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ಇಲ್ಲಿದೆ.

- ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಸತೀಶ್

ದೀಪಿಕಾ ನಾಗೇಂದ್ರ ಭಟ್ ಅವರಿಗೆ ವರದರಾಜ ಆದ್ಯ ಬಂಗಾರದ ಪದಕ

ಮುಂಬಯಿ: ಮುಂಬೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಕಳೆದ ಏಪ್ರಿಲ್ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಕನ್ನಡ ಎಂ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ರ್ಯಾಂಕ್ ಪಡೆದ ದೀಪಿಕಾ ನಾಗೇಂದ್ರ ಭಟ್ ಅವರು ವರದರಾಜ ಆದ್ಯ ಬಂಗಾರ ಪದಕಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಕಟಣೆ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ದೀಪಿಕಾ ಭಟ್ ಅವರು ಮೂಲತಃ ಹೆಬ್ಬಯವರು.

ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಮುಂಬಯಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿ, ಕವನ ಬರೆಯುವ ಹವ್ಯಾಸವೂ ಇವರಿಗಿದೆ.

STATEMENT ABOUT OWNERSHIP AND OTHER PARTICULARS OF NESARU TINGALOLE

1. Place of Publication : Mumbai
2. Periodicity of Publication: Monthly
3. Printer's Name : Aarati Art Printers
Citizenship : India
Address : 101, Varma Chambers,
11, Homji Street,
Fort, Mumbai-400 001.
4. Publisher's Name : Dr. Girija Shastri
Citizenship : India
Address : C/o. The Mysore Association,
393, Bhaudaji Road,
Matunga, Mumbai-400 019.
5. Editor's Name : Dr. Girija Shastri
Citizenship : India
Address : C/o. The Mysore Association,
393, Bhaudaji Road,
Matunga, Mumbai-400 019.
6. Name & Address of
the Owner of Newspaper : The Mysore Association,
393, Bhaudaji Road,
Matunga, Mumbai-400 019.

I, Dr. Girija Shastri, hereby declare that the particulars given above are true to best of my knowledge and belief.

ತೃಪ್ತ ಜೀವಿ

ಚಪ್ಪಲಿ ಹೊಲಿಯುವವನೊಬ್ಬ ರಸ್ತೆ ಬದಿ ಕುಳಿತು
ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮದಿ ತೊಡಗಿಹನು ಬಿಸಿಲು ಮಳೆಗಾಳಿಯು
ಪರವೆಯಿಲ್ಲವೆಗೆ ನಿಸರ್ಗಬಾಧೆ ತೃಪ್ತ ಜೀವಿಯವ
ಚಿಂತೆಯೊಂದೇ ಅವಗೆ ಹೆಂಡತಿಯ ಬಿಸಿರೊಟ್ಟಿಯದು.

- ಡಾ. ಜಿ.ಡಿ. ಜೋಶಿ

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಜೋಕಟ್ಟಿ ಅವರ 21ನೇ ಕೃತಿ 'ನಗರ ಬಾಯಾರಿಕೆ' ಮತ್ತು ಏಳಿಂಜೆ ನಾಗೇಶ್ ಅವರ ದ್ವಿತೀಯ ಕೃತಿ 'ತಾರೆಗಳ ತೋಟದಲಿ' ಬಿಡುಗಡೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ಸಮರಸ ಭವನದಲ್ಲಿ ಫೆ. 28, 2015ರಂದು ಸಂಜೆಗೆ ಸಾಹಿತಿ, ಪತ್ರಕರ್ತ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಜೋಕಟ್ಟಿ ಅವರ 'ನಗರ ಬಾಯಾರಿಕೆ' ಮತ್ತು ಪತ್ರಕರ್ತ ನಾಗೇಶ್ ಏಳಿಂಜೆಯವರ 'ತಾರೆಗಳ ತೋಟದಲಿ' ಕೃತಿಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಓಂದಾಸ್ ಕಣ್ಣಂಗಾರ್, ಡಾ. ಜಿ.ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯ, ಚೇತಾ ಯಜ್ಞೇಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಪಯ್ಯಾರು ರಮೇಶ್ ಕೆ. ಶೆಟ್ಟಿ, ಡಾ. ವ್ಯಾಸರಾವ್ ನಿಜೂರ್, ಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಜೋಕಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಜೋಕಟ್ಟಿ, ಏಳಿಂಜೆ ನಾಗೇಶ್, ಕವಿತಾ ನಾಗೇಶ್, ಮೋಹನ್ ಮಾನಾಡ್ ಮತ್ತು ಎನ್.ಎಂ. ಗುಡಿ ಅವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನಾಡ ಕಣ್ಣಿಗಳು ವಿದ್ವಾನ್ ಟೈಗರ್ ವರದಾಚಾರ್ (ಗಾಯನ ವಿದ್ವಾಂಸರು)

ದಿನಾಂಕ 01.08.1876 ರಂದು ಟೈಗರ್ ವರದಾಚಾರ್ಯರು ಮದರಾಸಿನ ತಿವಟ್ಟಿಯಾರ್ ಬಳಿ ಇರುವ ಕೊಲೆಟ್‌ಪೇಟೆ ಅಥವಾ ಕಾಲಾಡಿಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಅಮ್ಮಾಳ್ ಮತ್ತು ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಸುಪುತ್ರರಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆಯವರು ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ಪಂಡಿತರಾಗಿದ್ದರು. ವೈದಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು. ಅವರಿಗೆ ಸಂಗೀತದ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವ, ಅಭಿಮಾನ, ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಡಿಯಿರಿಸಬಾರದೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪ ಅವರದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಿಗೆ ಗೋಚರಿಸದಂತೆ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯತ್ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳುಗಾಗಿ, ಸಂಗೀತದ ಮೇಲಿನ ತಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ಅಭಿಮಾನ ಬೆಳೆಯಲು ಸೂಕ್ತ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಿಸಿದವರು ಪಿಟೀಲು ವಿದ್ವಾನ್ ರಾಮಚಂದ್ರ ಐಯ್ಯರ್, ಮಾಸಿಲಾಮಣಿ ಮೊದಲಿಯಾರ್ ಮತ್ತು ತ್ರಿಚ್ಚೂರು ಸಿಂಗರಾಚಾರ್ಯರು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಪ್ರಭಾವವೂ ಇವರ ಮೇಲಾಯಿತು.

ತಿರುವಯ್ಯಾರಿನ ಪಟ್ಟಂ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಐಯ್ಯರ್ ರವರ ಶಿಷ್ಯತ್ವ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುರುಕುಲ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿತ್ತು. ಗುರುಕುಲವೆಂದರೆ ಗುರುಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ. ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ

ಹಲಸಂಗಿ ಗೆಳೆಯರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ : ಮುಂಬಯಿ ವಿ.ವಿ.ಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ

ಹಲಸಂಗಿ ಗೆಳೆಯರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ವಿಜಯಪುರ, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಘಟಕ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಘಟಕ ಇವರ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಫೆ. 19, 2015ರಂದು ಪೂರ್ವಾಹ್ನ 10.30ರಿಂದ ಸಾಂತಾಕ್ರೂಜ್ ಪೂರ್ವದ ಕಲಿನಾ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ನ ಡಬ್ಲ್ಯು ಆರ್ ಐಸಿ ಸಭಾ ಭವನದಲ್ಲಿ ಹಲಸಂಗಿ ಗೆಳೆಯರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜರಗಿತು. ಸಾಹಿತಿ ಬಿ.ಎಸ್. ಕುರ್ಕಾಲ್ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಸ್ನೇಹಸಂಬಂಧ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಜೋಕಟ್ಟೆ ಅವರು ಸಿಂಪಿ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆ, ಡಾ. ಎಸ್. ಕೆ. ಕೊಪ್ಪಾ ಇಂಡಿ ಅವರು ಕಾಪೆಸೆ ರೇವಪ್ಪನವರ ಜೀವನ - ಸಾಧನೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಡಾ. ಶ್ರೀ ರಾಮ ಇಟ್ಟಣ್ಣವರ ಬೀಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ದ್ವಿತೀಯ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಸುರೇಖಾ ನಾಯ್ಕ ಅವರು ಮಧುರ ಚೆನ್ನರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆ, ಡಾ. ಎಂ. ಎಸ್. ಮದಭಾವಿ ಅವರು ಪಿ. ಧೂಲಾ ಸಾಹೇಬರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆ ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದರು. ಡಾ. ಕೃಷ್ಣ ಕೊಲ್ಲಾರ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಸಾಹಿತಿ ಡಾ. ಜೀವಿ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಸಮಾರೋಪ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಡಾ. ಜಿ. ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರು.

ಜನನ : 01.08.1876

ಮರಣ : 01.01.1950

ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸದ ಹೊರೆಯೂ ಈ ಶಿಷ್ಯಮಂಡಳಿಯದೇ. ದನಕರುಗಳ ಆರೈಕೆ, ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವುದು, ಗುರುಪತ್ನಿಗೆ ಆಡಿಗೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಹೀಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ 'ಗುರುಕುಲ'ದಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದ ವರದಾಚಾರ್ ರವರು ಗುರುಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಈಡಾದರು. ಸುಮಾರು ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಸಾಧನೆಯ ನಂತರ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು.

ತಂದೆಯ ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ ಇವರ ಸಂಗೀತದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು. ಈ ಅವಕೃಪೆಯಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಎಪ್.ಎ. ಪಾಸು ಮಾಡಿದ ಇವರು 1899 ರಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರು. ಕೆಲಸದ ಮೇಲಿದ್ದರೂ ಸಂಗೀತ ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇವರ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇವರ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಗೀತದ ಮೇಲೆ ಆಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭಜನೆ ಗೋಷ್ಠಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ ಜನಸಂಪರ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು.

1916 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಛೇರಿ. ಅದೂ ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ರವರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ. ಸಂತ್ರಸ್ತರಾದ ಮಹಾರಾಜರು ಇವರ ವಿದ್ವತ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ತೋಡಾ ತೋಡಿಸಿದರಲ್ಲದೆ 'ಸಂಗೀತದ ಹುಲಿ' ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನಿತ್ತರು. ಅಂದಿನಿಂದ ವಿದ್ವಾನ್ ವರದಾಚಾರ್ಯರು 'ಟೈಗರ್ ವರದಾಚಾರ್ಯ'ರಾದರು. ಮೈಸೂರು ಕಛೇರಿಗೆ ಅನೇಕರು ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮೈಸೂರಿನ ಸಮೀಪವಿದ್ದ ತಿರುಮಕೂಡಲಿನಿಂದ ಅನೇಕ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ಗರ್ಗೇಶ್ವರಿ ಸುಬ್ಬರಾಯರು ಮತ್ತು ನರಸೀಪುರದ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರು ಪ್ರಮುಖರು. ಇವರ ಆಹ್ವಾನದ ಮೇರೆಗೆ ವರದಾಚಾರ್ಯರು ತಿರುಮಕೂಡಲಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೀಡಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾದ ನಂತರ ವರದಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಬಿಡದ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಅವರು ಅಲ್ಲೇ ನೆಲೆಯೂರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಇಲ್ಲೇ ಅನೇಕ ಸನ್ನಿಹಿತ ಒಡನಾಟ ಅವರದಾಯಿತು. ಇವರ ಸಂಗೀತ ಕೇಳಲು ಹಿತವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಿರ್ಣಯ, ಭಾವರಸಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಆರೋಗ್ಯ ಸೂತ್ರಗಳು - 1

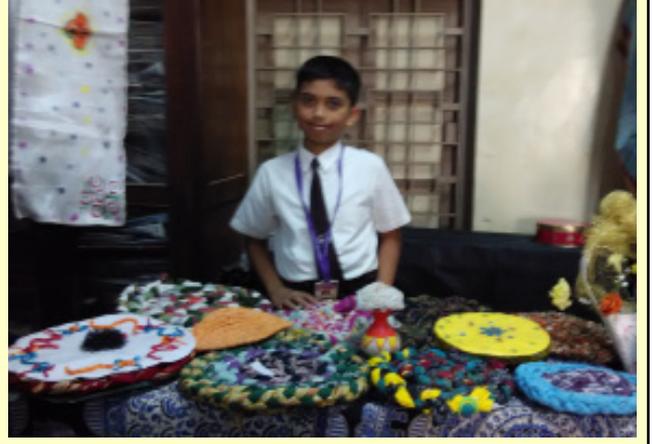
4) ಅತಿಯಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವುದು ಆಲಸಿಗಳ ಲಕ್ಷಣ. ನಿದ್ರೆ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಅವಸ್ಥೆ. ಎಷ್ಟೋಸಲ ಮಾನಸಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಬರದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ನಿದ್ರಾಹೀನತೆ (ಇನ್‌ಸೋಮ್ನಿಯಾ) ಒಂದು ರೋಗ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದು ದೇಹಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆಬರಲು ಧ್ಯಾನಮುದ್ರೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶವಾಸನ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯದು.

5) ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ನಿದ್ರೆ ಕೂಡ ದೇಹದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರ.

6) ಕೊನೆಯದಾಗಿ ವಿಹಾರ ಆಹಾರದಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವದ್ದು. ವ್ಯಾಯಾಮ, ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಅವಶ್ಯ. ('ಉಂಡು ನೂರಡಿ ಎಣಿಸಿ, ಕೆಂಡಕ್ಕೆ ಕೈ ಕಾಸಿ, ಗಂಡುಮೇಲಾಗಿ ಮಲಗಿದವ, ವೈದ್ಯನ ಗಂಡಕಾಣಯ್ಯ ಸರ್ವಜ್ಞ'.)
(Dr.G.V.Kulkarni, 8-A/15, Jawahar Society, Govind Nagar, Borivali(W),Mumbai-400 092 :Ph; 9324242172)

- ಡಾ|| 'ಜೀವಿ' ಕುಲಕರ್ಣಿ

Cookery & Craft Expertise by Students of IX Standard At NKES

ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸುಧೀಂದ್ರ
ಭವಾನಿಯವರು 19.02.2015
ರಂದು ದೈವಾ ಧೀನರಾದ
ರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು
ವಿಶಾದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸುಧೀಂದ್ರ
ಅವರು ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ
ಸಮಸ್ಥ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ
ಚಿರಪರಿಚಿತರು. ಅಜೀವ

ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ತುಡಿದ ಮನಸ್ಸಿನವರು, ಕನ್ನಡ ಬಾರದ ನೂರಾರು
ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಸಿದವರು. ಅವರೂ ಅವರ ಪತಿ ಶ್ರೀ
ಸುಧೀಂದ್ರರೂ ಎಲ್ಲ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ
ಸಕ್ರಿಯರಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಸಂಗೀತ,
ನಾಟಕಗಳು, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಧಾರ್ಮಿಕ - ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಚಾರ
ಸಂಕೀರ್ಣಗಳು ಅವರಿಗೆ ಆತ್ಮೀಯ ಬಳಗವೂ ದೊಡ್ಡದಿತ್ತು.
ಅವರ ಹಠಾತ್ ನಿರ್ಗಮನದಿಂದ ಮುಂಬಯಿಯ ಕನ್ನಡ
ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಮೃತರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋರುತ್ತ ನೇಸರುವಿನ ಮೂಲಕ
ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್‌ನ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು
ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಮುಂಬರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

14.03.2015	ಶನಿವಾರ ಸಂಜೆ 3.30 ಲಿಂದ 'ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ' ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದಿನಾಚರಣೆ
28.03.2015	ಶನಿವಾರ ಸಂಜೆ 5.30 ಲಿಂದ ಶ್ರೀ ರಾಮ ನವಮಿ ಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಭಜನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾದ ವಿನಿಯೋಗ
04.04.2015	ಶನಿವಾರ ಸಂಜೆ 7.00 ಕ್ಕೆ "ಕೊಳಲು ವಾದನ" ಶ್ರೀ. ನ್ಯಾಲ್ ನೌಬರ್ಟ್ ಅವಲಿಂದ
21.04.2015	ಮಂಗಳವಾರ ಸಂಜೆ 5.30 ಲಿಂದ ಅಕ್ಷಯ ತೃತೀಯ ಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾದ ವಿನಿಯೋಗ

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ

'ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ'

ಮತ್ತು

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದಿನಾಚರಣೆ

ಪಂಚ ಧಾನ್ಯದ ಲಾಡು

ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಾನುಗಳು: 2 ಲೋಟ ಇಡಿ ಕಡ್ಲೆ, 2 ಲೋಟ ಹೆಸರು ಕಾಳು, 2 ಲೋಟ ಗೋಧಿ, 2 ಲೋಟ ಅಕ್ಕಿ (ಕುಚ್ಚಲಕ್ಕಿ ಹಾಕಿದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು) 2 ಲೋಟ ಜೋಳ, ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಮಚ ಮೆಂತೆ. ಅರಳು ಹುಡಿ 2 ಲೋಟ, 4 ಲೋಟ ಪುಡಿ ಮಾಡಿದ ಚಿಕ್ಕಿ ಬೆಲ್ಲ. ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಜು, ನೆಲಗಡಲೆ, ಪುಟಾಣಿ, ಕೊಬ್ಬರಿ ತುರಿ, ಎಳ್ಳು ಏನೂ ಹಾಕಬಹುದು. ಒಂದು ಚಮಚ ತುಪ್ಪ.

ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ: ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಾ ಧಾನ್ಯ ತೊಳೆದು ಒಣಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಂತರ ಪರಿಮಳ ಬರುವ ತನಕ ಸಣ್ಣ ಉರಿಯಲ್ಲಿ ಹುರಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಅರಳು ಹುಡಿ, ಅಲಂಕಾರದ ಸಾಮಾನು ಸೇರಿಸಿ, ಈಗ ಬೆಲ್ಲ ತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಬೆಲ್ಲ ಕರಗುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಹಾಕಿ ಬಿಸಿಗಿಡಿ. ಬೆಲ್ಲ ಕರಗಿ ಗುಳ್ಳೆ ಬರುವಾಗ ಸೇರಿಸಿದ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಆ ಬೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಸುವಷ್ಟು ಹಾಕಿ ತೋಟಾಯಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಸಿ ಇರುವಾಗಲೇ ಉಂಡೆ ಮಾಡಿ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಧಾನ್ಯಗಳು ಸಿಪ್ಪೆ ಸಹಿತ ಇರುವುದರಿಂದ ಪೌಷ್ಟಿಕವೂ ಇದ್ದು ಮಾಡಲು ಸುಲಭ. ಹಿಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹುರಿದು ಮಾಡುವುದರಿಂದ 3-4 ತಿಂಗಳು ಇದ್ದರೂ ಹಿಟ್ಟು ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಾನುಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಹಾಗೂ ಬಡವರ ಲಾಡು ಎನ್ನಬಹುದು.

- ಸವಿತ ರಾವ್

ಶನಿವಾರ 14-03-2015 ರಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3.30 ಲಿಂದ ಸಂಜೆ 7.30ರ ವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
3.30 pm - 5.30 pm - ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರ ಸ್ಪರ್ಧೆ
ಭಾಗವಹಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು (ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಪುರುಷರೂ ಕೂಡ) ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬಳಸಿದ ಸಿಹಿ ಪದಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಕಡಲೆ ಬೀಜಿಯನ್ನು ಬಳಸಿದ ಖಾರದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕದ್ದು.
5.30 pm - 7.30 pm - ಇತರ ಆಟಗಳು, ಗೆದ್ದವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ವಿತರಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು.

ಸೂಚನೆ :

1. ಭಾಗವಹಿಸುವವರೂ, ವಿಜ್ಞಾಪಕರೂ, ನಿರ್ಣಾಯಕರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಉಡುಪಿನ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
2. ಸ್ತ್ರೀಯರು - ಸೀರೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು, ಕೂದಲು ಕಣ್ಣರಬೇಕು
3. ಪುರುಷರು - ಪಂಜೆ, ಜುಬ್ಬ ಧರಿಸಿರಬೇಕು.
4. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಉಡುಪು - ಲಂಗ, ರವಿಕೆ ಮತ್ತು ದಾವಣಿ, ಕೂದಲು ಕಣ್ಣರಬೇಕು
5. ಗಂಡು ಹುಡುಗರ ಉಡುಪು - ಪಂಜೆ, ಶರ್ಟ್

ನೇಸರುವಿನ ಓದುಗರಿಗಿಲ್ಲರಿಗೂ

ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದ ಶುಭಾಶಯಗಳು